

David Racovan, un tânăr american dornic de voluntariat la Informația Zilei

Pe David, colectivul redacțional Informația Zilei și Informația TV l-a avut alături în această lună iulie pentru că și-a dorit foarte mult ca în vacanța petrecută la bunicii săi din Satu Mare să învețe cât mai multe lucruri despre cum se redactează un articol, ce cale urmează el până în momentul în care ajunge în pagină, cum se face tehnoredactarea.

L-am primit cu drag în mijlocul nostru pentru că am descoperit încă de la prima noastră întâlnire că este un băiat care își dorește mult de tot să învețe cât mai multe despre calculatoare, să își aprofundeze cunoștințele în materie de științe ale calculatorului, iar bunicul său, Gheorghe Racovan, a fost părghia de legătură cu noi.

PAGINA 4

Un savant NASA spune că am fost vizitați de extraterestri

NASA dorește să găsească urme de viață extraterestră. Deși agenția spațială americană nu a găsit dovezi clare ale existenței extraterestrilor, un savant NASA crede că deja am fost vizitați de extraterestri, aici, pe Terra.

Într-o nouă lucrare, Silvano P. Colombano, care este atât savant la Ames Research Center al NASA cât și profesor, teoretizează că viața inteligentă poate să nu fie ceea ce ne așteptăm și aceasta nu trebuie neapărat să folosească elementele chimice cu care omeniția este obișnuită, precum carbonul, scrie Fox News.

„Doresc să subliniez că inteligența pe care am găsi-o și care ne-ar găsi (dacă nu a făcut-o deja) poate să nu fie produsă de organisme bazate pe carbon precum noi”, a scris Colombano în articol.

Așadar, dacă extraterestrii nu sunt din carbon, ce înseamnă acest lucru pentru premisele noastre în căutări? Ei bine, Colombano susține că are o semnificație importantă. „Speranța de viață cunoscută nu ar mai fi o limitare, iar dimensiunea 'exploratorului' poate fi și extrem de mică”, a adăugat Colombano.

Cercetătorul sugerează și că extraterestrii ar fi putut dezvolta tehnologie pe care oamenii încă nu o înțeleg, făcând călătoria interstelară posibilă. „Dacă adoptăm un nou set de premise despre ce am putea găsi, unele dintre fenomenele întâlnite s-ar putea potrivi cu anumite ipoteze și am putea începe o investigație serioasă”, a sugerat acesta.

1900: Un pescar din Culciu Mic, arestat că a vândut pește stricat în Satu Mare

În anul 1900, locuitorii Sătmarului se plâneau de prețul mare la electricitate și de taxa pe contor, de serviciile de salubritate și de scumpirile din piețele orașului

PAGINA 2

„Un pas în urma serafimilor” dezvăluie cu șarm preaomenescul Bisericii

PAGINA 6

Samuil Micu, un luptător pentru dezvoltarea conștiinței naționale

Samuil Micu scoate la Viena o *Carte de rugăciuni* (1779) și în anul următor (1780), împreună cu Gheorghe Șincai, *Elementa linguae dacoromanae sive valachice*. Samuil Micu se întoarce la Blaj (1783), unde continuă o asiduă activitate de publicații, dar are și mari disensiuni cu episcopul I. Bob, care nu-i permitea să părăsească ordinul călugăresc. Totuși reușește să primească aprobarea lui I. Bob (19 iunie 1874) și iese din călugărie.

În anul următor, cere să fie numit paroh al Sibiului, dar fără rezultat. I. Bob îl transferă (1788) la Alba Iulia. De aici, pleacă la Buda (după anul 1801), unde funcționează ca cenzor și corector al cărților românești ce erau imprimate la tipografia universității.

Samuil Micu moare la Buda, la 13 mai 1806.

PAGINA 7

Sculptură cu capul lui Tutankhamon, căutată de Interpol

Autoritățile egiptene au cerut Interpol să localizeze o sculptură reprezentând capul regelui Tutankhamon, veche de aproximativ 3.000 de ani, care a fost vândută pentru 6 milioane de dolari la o licitație organizată de casa Christie's la Londra, pe 4 iulie, potrivit ABC News, citat de Mediafax.

Sculptura a fost vândută la licitație în pofida faptului că autoritățile egiptene au cerut returnarea acesteia. Numele cumpărătorului sculpturii nu a fost făcut public.

Relicva provenea dintr-o colecție privată, Resandro Collection, însă autoritățile egiptene au cerut blocarea licitației și returnarea sculpturii. Comitetul Național pentru Repatrierea Antichităților din Egipt a anunțat că procurorii de la Curtea Supremă au cerut Interpol să emită o notificare pentru localizarea relicvei, motivând lipsa unor documente privind proprietarul și a unora care să ateste că sculptura a fost scoasă legal din țară.

Congresul învățătorilor sătmăreni din 14 iulie 1929

PAGINA 3

Interviu cu părintele Cristian Boloș

PAGINA 5

Satutary

Discursul dlui Maniu a pus capăt campaniei de rea credință a opoziției.

Toată lumea cunoaște astăzi ce însemnează organizațiile de voinici.

Redactor resp.:
Dr. M. Popp

Telefon: No. 220.

Organ politic independent

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și administrația
Satu-Mare
S. P. LUCACIU II.

O lecție bine meritată

Partidul liberal, prin dl. Duce și cel averseșean prin dl. Goga, au avut zilele trecute guvernul în Parlament, să explice ce însemnătate au organizațiile de voinici?

Președintele era de așteptat entuziasmul tineretii române care a răspuns la apelul Partidului național-țărănesc, a îngrijorat partidele oligarhice. Tinerii români, intelectuali și plugari au dovedit prin această că de acum încolo s'a sfârșit cu dictatura unor clase supra-puse și, că ei au început să se intereseze serios de destinele neamului.

Desigur partidele de opoziție meștere în diversioni, au încercat să prezinte organizațiile de voinici drept unități militare și lucrând cu creșterea înflăcărilor de fantazie au agitat grija unui eventual război civil, ce ar fi pentru arenda țării din cauza „imprudenței” Partidului național-țărănesc.

Dl. Goga, examinând cu „dilemată” trecutul îndepărtat al faptelor istorice, petrecute în Ardealul cobit, a dedus nici mai mult nici mai puțin că astfel de organizații au substat „revoluționar”. Nu știm dacă prin cei doi bărbiați politici au vorbit dină conștiință de rea credință sau din reprezentanți ai fricoșilor. Ceiace stău în prezent și mai ales ceiace a mărit în fața lumii prestigiul Partidului național țărănesc, este, desigur, discursul răspuns al dlui președinte al consiliului, Iuliu Maniu.

Dsa, cu un spirit de discernământ nemai văzut până acum în Parlamentul de după război, a examinat în parte argumentele celor doi interpeleți opozanți.

A arătat în ce consta organizațiile de voinici și a amintit atât liberalilor cât și averseșeanilor că astfel de organizații nu sunt un nou senz; ele au existat și la averseșeni și la liberali sub alta nume. „Voinicii” nu sunt ai guvernului, ci ai partidului; ei nu sunt organizații militare, ci politice cu scopul bine precizat de a face educație politică

cetățenescă masei de locuitori. Numai oamenii de rea credință a adăugat dl. președinte al Consiliului de ministri, numai aceia aduc acuză și nedrepte acestor inofensive organizații.

A amintit dl. Maniu atât dlui Duce, fruntaș liberal cât și dlui Goga, șeful averseșeanilor ardeleni, multe chestiuni în legătură cu activitatea par-

tidelor pe care le reprezintă, pe timpul când aceste partide conduceau țara.

Nu putem reproduce aici numinatele cuvinte ale dlui Maniu. Este bine ca mai fiecare să-și procure gazetele cu discursul șefului guvernului. Din ceiace a urmat în Parlament reose că atât dl. Duce, cât și dl. Goga au primit o lecție bine meritată.

Congresul învățătorilor sătmăreni

Duminică 7 Iulie a avut loc în orașul nostru, în sala Teatrului Nottara congresul învățătorilor sătmăreni.

După ce s'a oficiat serviciul divin, pentru aduna învățătorilor morți în război, congresul s'a deschis sub președinția dlui G. Medan, președintele Asociației.

Erau de față dl. prefect Andrei Doboși, dl. insp. școlar Tulbure, dl. revizor școlar Darius Pop și dl. dr. Seleş, dir. liceului M. Eminescu.

După ce dl. G. Medan a salutat pe congresiști și pe autorități, a anunțat ordinea de zi.

Dl. prefect A. Doboși, luând cuvântul, a salutat din partea guvernului pe congresiști. A spus elogiul învățătorilor pentru munca dezinteresată ce a depus în serviciul școlii. A arat spor la muncă congresului.

Dl. director E. Seleş a vorbit despre legătura strânsă ce este între învățământul primar și cel secundar. Dsa a relevat, că, baza întregului învățământ este școala primară, prin urmare de acesta depinde în primul rând dezvoltarea culturală a țării.

Decorarea a 4 învățători.

După aceasta a urmat decorarea învățătorilor pensionari, care au lucrat aproape o jumătate de secol în școală. Au fost decorați pe rând dl. Petru Pop, unul dintre fruntașii bătrânilor dascăli confesionali români, care sub era enaghitară a lucrat în școala românească din Maramureș,

apoi Satu-Mare și care după unire s'a pus cu entuziasm în slujba cauzei românești, aducând reale servicii școlii. Deși bătrân, clasele ce le conducea erau un exemplu de muncă și conștiințozitate.

Inv. Bota, din Copalnic Mănaștur, suflet ales luptător neobosit, Lupan din Baia-Mare, fost întemnițat pentru cauza românească și Vasile Ghevea, modest dascăl cu sufletul oțelit de lupte. Aceșora li s'au pus decorațiile din partea Asociației, drept recunoștință.

Dl. insp. școlar Tulbure, în numele Inspectoratului școlar se asociază la manifestația de recunoștință pentru cei 4 veterani ai școlii. Activitatea lor, spune dl. Tulbure, sunt mărturie din alte vremi, când dascălii confesionali au ținut piept aici unde valul cotropitor a fost mai puternic. În numele Inspectoratului le mulțumeste pentru serviciile aduse școlii.

După aceasta a urmat conferința dlui revizor școlar Darius Pop despre: Zece ani de învățământ.

Dsa după o frumoasă introducere a făcut istoricul celor 10 ani de învățământ la frunțeră. A arătat documentat cât de modestă, dar hotărâtă a fost mișcarea de organizare a învățământului românesc la început pe aceste plăuri și progresul urias realizat după 10 ani. Din 80 de învățători români câți erau la început, astăzi sunt 500. În locul școlilor de mântuială, avem școli care ne fac cinste. Conferința

în întregime o vom publica în numărul viitor al zărilor.

Se intră în ordinea de zi Dl. Iuliu Pop, eșteșe raportul secretarului. Dsa aducând în cunoștință inv. că în anul acesta se împlinesc 10 ani de la înființarea Asociației, aduce elogiul Regelui Ferdinand I, armatei desvoltoare și șefului revizor Darius Pop, prigoniți alăta vreme. Urmează raportul casierului Andrei Soran, apoi raportul cenzorilor asupra averii Asociației și raportul dlui A. Ungur asupra situației Casei învățătorilor.

Conferința dlui Nicoură.

Dl. Nicoură, dir. Școlii de meserie a ținut o interesantă conferință în care a descris luptele învățătorilor din trecut. Dsa a indicat între altele că au suferit mai mult pe actualul revizor școlar Darius Pop căruia îi aduce elogi. Și-a exprimat mirarea că un re-de dintre tineret aparțin conducătorii de mâine care s'a ja în mâinile lor destinele Asociației. Dsa, propune în concluzie formarea unei comisii de arbitrii căreia să i se prezinte conflictele dintre învățători, spre a fi rezolvite, în felul acesta, încetând animozitățile și dușmăniile care se ivesc foarte des. Conferința a stărnit lungi și interesante discuții contradictorii.

S'a dat o telegramă omagială dlui ministru Costăchescu.

A urmat o masă comună în restaurantul Ducea.

La ora 2 dl. Medan a redeschis sedința Dl. Anania Magdag a citit raportul Societății de ajutor în caz de moarte. S'a completat comitetul prin reșterea dlui A. Davidescu, apoi a dlui Sencan Coț și Barbul.

Dl. G. Medan a fost din nou proclamat președinte al Asociației învățătorii Pau ocationat. Au fost realesi vechii cenzori.

L. Costin cere înlocuirea unelor cuvinte din procesul verbal cu fiind impropriu.

Se aduce.

Se rețeste proiectul de buget. Dl. M. Cionca își depune raportul relativ la controlul gestiunii casierului, gestiune aflată foarte corectă.

Se ia în discuție fixarea

“Avem într-adevăr un sistem de educație diferit din multe puncte de vedere, al notării rezultatelor, al programei școlare. Consider că în Statele Unite avem un sistem mai bun pentru că dacă ai potențial să faci mai mult, ai această posibilitate încă de mic. Eu voi fi elev în clasa a VIII-a la Școala Creekside Middle School din Indiana, unde locuiesc, elev fiind într-o clasă specială.”

David Racovan, un tânăr american dornic de voluntariat la Informația Zilei

David Racovan are 12 ani și s-a născut în Statele Unite ale Americii. Un copil liniștit, cu mult bun simț și care, deși foarte tânăr, își conturează de mic viitorul, știind încă de pe acum că inteligența artificială câștigă tot mai mult teren și reprezintă o traiectorie de bază în ascensiunea profesională.

Pe David, colectivul redacțional Informația Zilei și Informația TV l-a avut alături în această lună iulie pentru că și-a dorit foarte mult ca în vacanța petrecută la bunicii săi din Satu Mare să învețe cât mai multe lucruri despre cum se redactează un articol, ce cale urmează el până în momentul în care ajunge în pagină, cum se face tehnoredactarea.

L-am primit cu drag în mijlocul nostru pentru că am descoperit încă de la prima noastră întâlnire că este un băiat care își dorește mult de tot să învețe cât mai multe despre calculatoare, să își aprofundeze cunoștințele în materie de științe ale calculatorului, iar bunicul său, Gheorghe Racovan, a fost părghia de legătură cu noi, mărturisindu-ne că este foarte fericit văzând că nepotul său, în vacanța de vară, în timpul său liber, vine cu plăcere la Redacția Informația Zilei pentru a învăța cum se tehnoredactează paginile de ziar: “Este o mare bucurie pentru mine. Încă din momentul în care mi-a spus că în vacanța de vară, când vine la noi în Satu Mare și-ar dori să facă voluntariat la un ziar cunoscut, mărturisesc că m-am bucurat, conștient fiind că trebuie încurajat și ajutat pentru că aceste aspecte îi definesc viața”.

Așa cum notam în rândurile de mai sus, David Racovan s-a născut în America, are 12 ani și remarcăm că vorbește foarte bine limba română. Vorbește acasă, cu părinții, vorbește cu bunicii săi din Satu Mare, Paraschiva și Gheorghe, la care vine aproape în fiecare vară.

- David, știm că sistemul de învățământ din SUA e diferit de cel românesc. Ai putea să ne spui cum e la voi la școală?

- Avem într-adevăr un sistem de educație diferit din multe puncte de vedere, al notării rezultatelor, al programei școlare. Consider că în Statele Unite avem un sistem mai bun pentru că dacă ai potențial să faci mai mult, ai această posibilitate încă de mic. Eu voi fi elev în clasa a VIII-a la Școala Creekside Middle School din Indiana, unde locuiesc, elev fiind într-o clasă specială. Prin asta se înțelege că materiile de studiu de la școală le studiem în avans, adică în clasa a VIII-a, de exemplu, voi studia matematica de clasa a X-a. Am intrat în această clasă specială datorită rezultatelor foarte bune pe care le-am obținut la testele naționale.

- Ai anumite materii preferate?

- Îmi place foarte mult matematica, științele și clasele de tehnologie. Una din aceste clase e cea de științe ale calculatorului, clasă urmată de mine în clasa a VII-a și de pe urma căreia pot spune că am rămas cu foarte multe cunoștințe în materie de coding.

- Încă din clipa în care am auzit că vei veni la noi ca voluntar în va-

canța de vară ce o petreci la bunici ne-am gândit că în America se pune accent pe voluntariat.

- Mi-am dorit foarte mult să fac voluntariat în această vacanță de vară și, pe parcursul anului școlar implicându-mă în redactarea revistei instituției de învățământ pe care o frecventez, bunicul meu mi-a propus să vin la Informația Zilei. La noi se pune accentul pe activitățile de voluntariat. Aproape toți copiii de la școala noastră fac voluntariat la biblioteca orașului. La momentul de față eu sunt în faza de admitere în cadrul Societății Academice National Junior Honor Society

(Societatea Națională Academică de Onoare pentru Juniori). Am primit invitația de a deveni membru al acestei societăți și trebuie să îndeplinesc câteva criterii, printre care note de la 9 în sus la învățătură, vă spun de la 9 în sus conform notării ce se face în România, respectiv două ore de voluntariat în vacanța de vară. Prin programele societății academice învățăm ca membri să devenim lideri la școală. Și pentru că îmi place mult programarea, calculatoarele, mă bucur că am reușit să fac voluntariat la tehnoredactare la Informația Zilei, sub îndrumarea teh-

noredactorului Alina Blăjean, căreia îi mulțumesc pentru ajutor.

- Ai noțiunile de bază ale tehnoredactării din școală.

- Da. Redactând materiale și lucrând la revista școlii, am reușit să îmi însușesc câteva cunoștințe în domeniu. Îmi place tehnoredactarea. La școală lucrăm în Canva, iar la Informația Zilei am lucrat în QuarkXPress, pe care îl consider un program foarte bun.

- Chiar dacă ai 12 ani, sunt sigură că te orientezi încet spre viitor și te

gândești deja la “ce vei face când vei fi mare”.

- Îmi doresc să rămân în domeniul științelor calculatorului. Consider că inteligența artificială, robotica reprezintă viitorul, motiv pentru care, pasionat fiind de matematică și informatică, am să mă îndrept și în anii de liceu, iar apoi în cei de facultate, spre acest domeniu.

Ne luăm la revedere de la tânărul voluntar David Racovan și sperăm ca și la anul, în vacanța mare, să vină la bunici și să treacă pragul Redacției Informația Zilei pentru a mai colabora.

A consemnat Ioana Vladimirescu

"Atunci am realizat un lucru foarte important: cu Dumnezeu totul este posibil. El a avut grijă să-mi demonstreze această realitate. Am intrat pe primul loc, fapt care mi-a întărit încrederea în chemarea lui Dumnezeu, și am încheiat cei cinci ani de Seminar tot pe primul loc, ca șef de promoție."

INTERVIU

Părintele Cristian Boloș: "Rolul preotului este să se înveșmânteze în iubirea lui Dumnezeu pe care să o dăruiască credincioșilor"

Părintele Cristian Boloș este un om minunat dedicat oamenilor, un om care este acolo, este aici, este lângă cei care au nevoie de un ajutor, cu o vorbă bună, un sfat. Un om simplu, foarte simplu, după cum se caracterizează, iar tocmai această simplitate face ca preotul să fie iubit de oamenii din jur, de cei care ajung să îl cunoască.

Vă invităm ca în rândurile ce urmează să aflați povestea de viață a preotului paroh al Catedralei Ortodoxe Adormirea Maicii Domnului din Satu Mare, Cristian Boloș.

- Părinte Boloș, am să încep prin a vă adresa una din cele mai grele întrebări la care poate răspunde un om: cine este Cristian Boloș?

- Sunt un om simplu, foarte simplu. Această simplitate provine din faptul că am încercat să fiu eu însumi întotdeauna, fără a-mi schimba comportamentul și temperamentul, în ciuda situațiilor dificile pe care le-am întâlnit în cursul vieții, chiar dacă deseori mi s-a reproșat că sunt un om cu "un bun simț cam exagerat", având în vedere societatea în care trăim, ceea ce poate fi un defect. Îmi aduc aminte de o urare pe care mi-a adresat-o un credincios mai în vârstă după ce mi-am început misiunea preotească: "Părinte, îți doresc să fii iubit de popor!". Recunosc faptul că acele cuvinte, pline de înțelepciune, mă urmăresc și acum și m-au marcat din clipa în care le-am auzit. De fapt, acesta este rolul preotului: să se înveșmânteze în iubirea lui Dumnezeu, pe care să o dăruiască credincioșilor, urmând să o primească înapoi din partea celor pe care îi iubeste și îi prețuiește.

- Se spune că încă de mici ne conturăm calea pe care o urmăm. Vă doreați copil fiind să deveniți preot?

- Sunt născut în Satu Mare, în urmă cu 39 de ani, la 10 septembrie, din părinții Vasile și Emilia. Mereu m-am simțit măgulit de faptul că părinții mei au purtat numele părinților Sfântului Vasile cel Mare, eu având și prenumele "Vasile". M-am bucurat de o copilărie fericită, alături de familia mea, iar de la 14 ani am plecat de acasă, întrucât am început studiile teologice, care au durat până la 29 de ani, vârstă la care mi-am luat Doctoratul în Teologie. De tânăr, am pornit pe drumul vieții alături de soția mea, Natalia-Manuela, dascăl de limba și literatura română. Aveam doar 21 de ani. Însă, în ciuda tinereții, m-am comportat cu multă maturitate, mai ales că doar după câteva luni am fost hirotonit întru diacon. M-am maturizat repede, poate prea repede, rămânând orfan de ambi părinți, dar în adâncul sufletului meu, am rămas copil. Chiar de ziua mea, în anul 2000, am fost hirotonit diacon, iar în 10 iunie 2011, preot. Cifra "10" m-a urmărit mereu. Este ziua nașterii mele, ziua nașterii soției mele, ziua hirotoniei întru diacon, întru preot etc. În anul 2004, Dumnezeu ne-a binecuvântat cu un fiu deosebit, Casian-Cristian, iar în 2009, cu o fiică minunată, Carina-Maria, pe care ne străduim să-i educăm în iubire de Dumnezeu și de oameni, în spiritul credinței, al adevărului, al dreptății și al corectitudinii, utilizând, zic eu, cea mai eficientă metodă pedagogică la ora actuală, și anume exemplul personal.

- Cum era copilul Cristian Boloș?

- În copilărie am fost, ca și alți copii, năzdrăvan, zburdalnic. Am participat la toate jocurile caracteristice vârstei, jucuri

Familia Boloș după festivitatea de absolvire a fiului cel mare, Casian - Cristian

pe care azi, copiii noștri, nu le mai practică, din păcate...

- Iubiți cartea, părinte și dragostea pentru lectură v-a fost cultivată de mic.

- Da. De mic am avut o înclinație teribilă spre lectură, pe care nu mi-o puteam ostoi. Citeam mult, mult de tot. Nu cred că aveam 10 ani când mama mi-a pus în mâini primul roman pe care l-am citit: "Singular pe lume" de Hector Malot. Dând timpul în urmă, îmi dau acum seama că mama, care era la rândul ei o devoratoare de beletristică, nu a procedat întâmplător, a dorit să mă pregătească pentru viață, fiindcă ea aflase deja despre sine că este suspectă de cancer și că ar putea oricând trece în viața de dincolo, ceea ce s-a și întâmplat, după mai multe operații și tratamente, în anul 2000, când eu eram în anul al doilea la Facultatea de Teologie, neapucând să mă vadă preot, deși acesta a fost visul ei. Revenind la citit, trebuie să spun că aveam o înțelegere cu mama: să-mi cumpere o carte nouă de fiecare dată când închei de citit o carte. Așa am citit neîntrerupt, iar bibliotecă noastră cuprinde mii de volume. Pe lângă "obsesia" mamei de a citi, trebuie să evidențiez grija bunicii mele, Iuliana, care știa Noul Testament pe de rost, de a mă ruga. Îmi spunea deseori că-și aducea aminte de ziua în care m-am născut, zi în care dansa și-a pus o dorință: ca eu să devin preot. Și-a dorit acest lucru, dar n-a insistat niciodată. A procedat altfel: mi-a cumpărat o carte de rugăciuni cu Sfânta Liturghie și ne rugam împreună. Sub pretextul că dansa nu vede prea bine, m-a rugat să citec eu părțile pe care le rostește preotul, iar dansa era cântărețul. Așa am învățat Sfânta Liturghie, prințând dragoste de rugăciune. Bineînțeles, tot bunica mă ducea, încă de mic copil, la biserică, spre a mă spovedi și împărtăși cu Trupul și Sângele Domnului.

- Decizia de a îmbrățișa această meserie, de a deveni preot, ați luat-o la un moment dat. Vă aduceți aminte de acele momente?

- Ajungând în clasa a VIII-a, trebuia să decid ce doresc să fac în viață. Grea decizie! Ceea ce nu știam eu în anii copilăriei, era că mama își dorea mai mult

decât bunica să ajung preot. Însă, nu mi-a spus nimic până în momentul în care trebuia să aleg liceul la care voi merge. Ce pedagogie înțeleaptă! Atunci mi-a strecurat în minte posibilitatea de a ajunge la o școală teologică, în Baia Mare, fiind susținută și de tata. În primă instanță, eu mă hotărâsem să merg, alături de alți colegi, la un liceu din orașul nostru. Dar planul lui Dumnezeu era altul. Înainte cu două săptămâni de admiterea la liceu, s-a întâmplat ceva curios. Nu-mi găseam liniștea, eram zbuciumat, nu știam în ce direcție să o iau. Atunci am început să mă rog mai intens, cerându-I lui Dumnezeu să mă lumineze. Țin minte că plângeam și noaptea. Abia după un timp am realizat că așa s-a manifestat în cazul meu chemarea lui Dumnezeu. Printre lacrimi, am decis: las totul, casă, familie, prieteni, oraș și plec la Seminarul Teologic din Baia Mare. "Doamne, mă întrebam eu: mai sunt două săptămâni, cum voi reuși să mă pregătesc pentru un examen atât de greu, cu o concurență extraordinară? Eram pregătit la limba română și la matematică, dar ce mă voi face cu muzica și Religia, care erau probe eliminatorii?" M-am dus și m-am înscris, primind binecuvântarea înaltpreașfințitului Justinian Chira, cel care avea să mă și hirotonască după ani și ani de școală și de pregătire. Apoi, m-am întors acasă și m-am pus pe învățat la muzică și la Religie, reușind ca până la examen să aprofundez toată Mica Biblie. Atunci am realizat un lucru foarte important: cu Dumnezeu totul este posibil. El a avut grijă să-mi demonstreze această realitate. Am intrat pe primul loc, fapt care mi-a întărit încrederea în chemarea lui Dumnezeu, și am încheiat cei cinci ani de Seminar tot pe primul loc, ca șef de promoție.

- Părinte Cristian Boloș, ați avut modele în viață?

- Fiecare dascăl care a contribuit la formarea mea, aș putea spune, mi-a fost un model. Am absorbit tot ceea ce era bun la dascălii mei, începând de la grădiniță și până la Doctorat. Mulți dintre dascăli erau preoți, așa că am învățat multe din întâlnirile noastre, atât în ceea ce privește modul în care ne raportăm la Dumnezeu, cât și în privința modului în

care ne raportăm la semenii noștri. În special, preotul Nastai Coriolan, parohul bisericii "Nașterea Maicii Domnului" din Satu Mare, a avut un rol decisiv în formarea mea profesională, mulțumindu-i pe această cale. Dacă ar fi să numesc modele, prefer să amintesc două: Domnul Iisus Hristos, Care mă poartă în brațele Sale și Mama mea, care s-a jertfit pentru mine. De fapt, în tot ceea ce fac, încerc să-L urmez pe Hristos, modelul suprem, punând în practică sfaturile mamei mele.

- Ce înseamnă a fi preot?

- A fi preot înseamnă a-ți înțelege pe deplin misiunea pe care ai primit-o de la Dumnezeu, misiune care implică slujirea lui Dumnezeu și a credincioșilor, slujire izvorâtă din iubire față de El și față de ei. E nevoie de multă răbdare. E nevoie de devotament, de abnegație, de sinceritate. E nevoie de dorință de sacrificiu. E nevoie de smerenie, de modestie. Ca preot, mi-am început activitatea în biserică sătmăreană "Nașterea Maicii Domnului". La timpul potrivit, am simțit că trebuie să îmi iau zborul și am zburat în biserică "Adormirea Maicii Domnului", unde am luat-o de la început. Eu consider că nu este deloc întâmplătoare această evoluție, creșterea mea în cele două biserici. În prima biserică m-am născut și am crescut ca preot, iar în cea de-a doua îmi trăiesc maturitatea, în drumul meu spre veșnicie. Modelarea mea a fost produsă de către credincioși, pe care îi iubesc nespus. M-am apropiat atât de mult de ei și ei de mine încât simț că suntem o singură familie. Atât la biserică din Soarelui, cât și la Catedrală am luptat pentru formarea familiei credincioșilor, pentru apropierea lor, cu dragoste și dăruire, de biserică, de Dumnezeu. Eram la Catedrală de doi ani și, la un moment dat am fost acuzat de faptul că nu fac nimic. Atunci eu am răspuns astfel: "Prima mea dorință este să formez o familie unită în biserică noastră. La asta lucrez cu toate puterile. Biserica nu înseamnă doar ziduri, doar construcție, ci înseamnă oameni, pentru unitatea și mântuirea cărora eu trebuie să lupt. După ce voi considera că familia e încheată, voi trece și la partea cealaltă, la ziduri". Ei, așa am și făcut. În pofida celor care mă criticau și mă contestau,

am clădit zilnic puțin câte puțin, iar acum Catedrala va ajunge la strălucirea de odinioară, fiind într-un amplu proces de restaurare, sperând să încheiem lucrările în acest an. Pentru mine preoția înseamnă exemplu personal. Numai exemplul atrage și doar pilda vieții construiește. Preoția înseamnă familie. Preoția înseamnă iubire și dăruire, într-ajutorare, acte de caritate. Preoția înseamnă cultură. Preoția înseamnă studiu neîntrerupt. Preoția înseamnă răbdare și iertare, rugăciune, trăire. Preoția înseamnă timp. Preoția înseamnă transparență. Preoția înseamnă confidențialitate, încredere, jertfă.

- Sunteți un preot iubit în comunitatea noastră, iubit de copii, îndrăgit de tineri, de oameni de toate vârstele. Sunteți activ și pe rețelele de socializare.

- Iubirea pe care o primesc din partea credincioșilor, indiferent de vârstă, este un răspuns la iubirea pe care eu le-o dăruiesc într-un mod necondiționat și dezinteresat. Nu de puține ori aud cuvintele credincioșilor, după ore de activitate continuă: "Părinte, mai puteți? Mai aveți răbdare?" Și le răspund: "Da, mai pot. Dumnezeu mă întărește. Nu plecăm până nu discut cu toată lumea. Dorința mea este ca dumneavoastră să aveți răbdare". Zilnic discut cu zeci și zeci de persoane: copii, tineri, adulți, vârstnici. Niciodată nu am făcut nicio diferență între persoanele care mă caută. Dimpotrivă. Oricât aș încerca să vă explic, tot nu aș reuși să găsec cuvintele potrivite pentru a vă arăta cât de mult îi iubesc pe oameni. Este ceva ce nu poate fi justificat, este ceva ce se simte, se trăiește. Iubirea despre care vorbiți dumneavoastră este o iubire clădită, cărămidă cu cărămidă, în timp, cu liniște și răbdare. Pentru a fi mereu în legătură cu credincioșii mei, din țară și străinătate, am apelat și la rețelele de socializare și fiecare text pe care îl postez își găsește ecoul potrivit în viețile celor care îl citec, iar acest lucru se poate verifica de către oricine, intrând pe pagina mea de Facebook. Tot pentru a fi mai aproape de credincioși scriu foarte mult, publicând deja 17 volume, inclusiv cărți de povești pentru copii, aproximativ 2000 de articole, apărute în ziarele sătmărene, la care se adaugă studiile de specialitate publicate în diverse reviste teologice naționale și zecile de emisiuni și interviuri realizate de-a lungul timpului.

- În încheiere am să vă rog să ne spuneți ce rol joacă familia în viața noastră și implică, a dumneavoastră.

- Familia este extrem de importantă pentru mine. Este adevărat că sunt foarte ocupat cu problemele legate de proiectele pe care le derulez la biserică, însă Dumnezeu mă ajută să-mi găsec timp și pentru familia mea. La ora actuală, am ajuns să nu mai diferențiez familia de acasă de familia de la biserică. Pentru mine este o singură familie. Tocmai de aceea nu mai trebuie să-mi împart timpul în timp petrecut acasă și timp petrecut în slujirea credincioșilor. Este un singur timp, acordat lui Dumnezeu. Care, la rândul Său, ni-l dăruiește nouă. Da, sunt fericit cu soția mea și cu cei doi copii cu care ne-a binecuvântat Dumnezeu, rugându-L pe Părintele Ceresc să ne dăruiască sănătate și înțelepciune, spre a ne bucura împreună de viață, de familie, de muncă, pregătindu-ne un loc, tot împreună, în Împărăția Cerurilor. Nu voi găsi niciodată cuvinte îndeajuns de consistente spre a mulțumi familiei mele pentru că mă înțelege, mă iubeste și mă susține în tot ceea ce fac. Slavă Domnului pentru toate!

A consemnat Ioana Vladimirescu

Biserica nu cade din ceruri, ci își alege preoții din societatea în care lucrează. Bobocii din primul an s-au procopsit cu părintele Ivan ca diriginte, care-i alintă "serafimii" și pare pâinea lui Dumnezeu, cu glas mîeros și un zâmbet machiavelic.

"Un pas în urma serafimilor" dezvăluie cu șarm preaomenescul Bisericii

Lansat de curând pe DVD, "Un pas în urma serafimilor" e un film mare. Prin dimensiuni (durează aproape două ore și jumătate), prin tematica ambițioasă pe care regizorul o prezintă din cât mai multe unghiuri cu puțință și în special prin suflul nou pe care îl aduce într-un moment în care filmul românesc pare să se debaraseze încet-încet de clișeele Nou-lui Val.

Daniel Sandu își cunoaște bine subiectul, întrucât a petrecut câțiva ani ca elev într-un seminar teologic ortodox. A ținut la proiectul filmului său cu o sfințită încăpăținare, trecând peste câteva refuzuri de finanțare (explicabile prin tema sensibilă a scenariului), și a oferit o poveste memorabilă despre maturizare într-un univers în care corupția tinde să distrugă și cele mai pure și nobile intenții.

Jocuri de putere în umbra altarului

Cea mai grăitoare scenă, simbolică pentru tot ce va urma, este plasată în primele minute. Abia sosit la seminar, dădăcit și împins de la spate de părinți, intrat ultimul pe lista admișilor, Gabriel, eroul filmului, rămâne singur în paraculis școlii și, sfios, cu sentimentul tainei, intră în altar. Vede, din interior, lemnăria care susține iconostasul, privește aproape speriat spre marea cruce, dă la o parte încetșor velința care acoperă altarul și îndrăznește să se uite îndeaproape la Sfântul Potir. Iese de acolo amețit de înălțimea misiunii sacerdotale. Ce va descoperi pe parcurs îl va

Elevul Gabriel (Ștefan Iancu) și părintele profesor Ivan (Vlad Ivanov) în capela seminarului la ora de predică

schimba profund.

Biserica nu cade din ceruri, ci își alege preoții din societatea în care lucrează. Bobocii din primul an s-au procopsit cu părintele Ivan ca diriginte, care-i alintă "serafimii" și pare pâinea lui Dumnezeu, cu glas mîeros și un zâmbet machiavelic. Omul știe bine jocurile din interior, nu-și face nicio clipă iluzii că noii recruți ar fi niște îngerași (ei fiind la vârsta la care hormonii fierb) și scopul lui e să-i domine cu arma șantajului, montându-i unii contra altora, folosindu-i în propriile răfuiri cu colegii de catedră și dorind să decidă el, de la sine

putere, cine ajunge preot și cine va fi exmatriculat. Să fim bine înțeleși: toți exclușii sunt vinovați, pe probe și declarații. Important e ca decizia să o ia Ivan și nu altcineva. Din malaxorul asta scapă cine poate.

O altă direcție pe care filmul o explorează, continuând o tradiție începută cu seria "Liceenii", este universul adolescentin, tentația fructului oprit, jocul dominației din orice grup de tineri, descoperirea erosului și maturizarea conștiinței morale. Și aici Daniel Sandu este exemplar, arătând totul cu finețe, fără violențe inutile de limbaj și imagine, iar

scena de sex din film este una din cele mai delicate din cinematografia românească. Ca și vulnerabilitatea scenei în care cuplul se destramă.

Scena căderii lui Ivan în dizgrație aduce laolaltă aceste lumi ajunse la culme și marchează o mărturisire a unui suflet în fine copt pentru preoție. Gabriel reintră cuminte în rând: va urca Golgota până la capăt.

Vlad Ivanov și viitoarele staruri

Deja celebrul Vlad Ivanov strălu-

cește într-un rol care-i vine ca o mânășă, punându-i în valoare versatilitatea și abilitatea de a schimba registrele emoționale de la o clipă la alta. Pare un Marlon Brando din vremurile bune ale starului american, și-a făcut o specialitate din ticăloșii cu ștaif, pe care-ți face plăcere să-i urăști, și îi dă părintelui Ivan un realism care aproape că face privitorul să empatizeze cu el până când toată rețeaua de șantaje și mașinațiuni se prăbușește. Un demn partener, în cele mai bune scene ale filmului, se dovedește Ștefan Iancu în rolul lui Gabriel. Foarte tânărul actor desenează cu mult har transformarea, îmbărbătarea micului seminarist, într-o compoziție uneori la propriu serafică, alături amintind de "Biloxi Blues", o piesă de teatru cu care acest film are mari afinități.

Foarte important este grupul de tineri actori care-i înconjoară pe protagoniști, din care se disting Toto Dumitrescu în rolul cinicului Olah și Ali Amir prin prezența sa exotica, dar toți sunt prezentabili, talentați și cu mare potențial: Andrei Wegeman, Ștefan Mihai, Niko Becker și mulți alții ar putea fi starurile de mâine. Iulia Alexandra Dinu e ceea ce trebuie în rolul dulcii ispite. Actorul sătmărean Radu Botar îl încarnează pe hărșitul director adjunct Moraru, iar Valer Dellaleza este o voce a lui Dumnezeu, cu tot clișeu poveștii pe care o spune. Rămâne important filmul ca atare, accesibil, provocator, bazat în mare măsură pe fapte reale (lucru pe care ține să-l marcheze la final), o fe-reastră necesară spre o viziune mai firească asupra Bisericii, o instituție cu chemare divină, da, însă cu totul preaomenescă. Poate fi, paradoxal, un exercițiu de smerenie pentru clerici, mireni și ateii deopotrivă.

Vasile A.

"Apusul", un thriller al decadentei morale în Europa imperială

Regizorul maghiar Laszlo Nemes a făcut senzație cu filmul său de debut, "Fiul lui Saul", câștigător al Oscarului pentru cel mai bun film străin în 2016, în care ne purta prin visceralele Holocaustului nazist în căutarea urmelor omeniei. Acum, premiat la Veneția, al doilea său film e o disecție a unui altfel de holocaust, invizibil și insidios, care va pulveriza Europa marilor imperii. Aici crimele, dincolo de realitatea lor fizică, sunt în primul rând de natură morală.

"Apusul" începe tautologic. Ni se arată un colț de stradă din Budapesta începutului de veac XX, copleșit de un întineric brusc și fără întoarcere. Un început destul de neinspirat pentru un film care se va dovedi un periplu plin de cotituri brutale prin lumea elegantă unui Imperiu Austro-Ungar care, aparent, se afla la apogeul său în 1913, când într-o prăvălie de pălării o tânără apucă să probeze trei sau patru modele până când reușește să spună că de fapt venise să se angajeze.

Așa începe caruselul scenic care se va transforma, în cele două ore și ceva ale filmului, într-un thriller în care povestea devine tot mai pasionan-

Vlad Ivanov face din nou un rol excelent, un joc cerebral, strâns, un Brill care nu e un erou negativ clasic, ci mai curând un om prins fără scăpare în mașinăria pe care a creat-o

tă și mai neverosimilă, până la catastrofa finală. Câci tânăra pomenită mai sus, pe nume Irisz, e fiica foștilor patroni ai magazinului Leiter, morți într-un incendiu despre care nu e clar cine l-a pus la cale și de ce, dar bănuim

într-un târziu că e vorba de misteriosul frate al lui Irisz, Kalman Leiter, un nume care bagă spaima în toți cei din anturajul firmei. Aparent Kalman e șeful unei bande de anarhiști unguri porniți împotriva austriecilor din cercurile in-

alte și încearcă să se răzbune pe actualul director al firmei Leiter, Oszkar Brill (evident de etnie germană), care în interesul bunului mers al afacerilor a transformat magazinul într-un fel de bordel cu ștaif care trimite anual câte o angajată la Viena, spre folosul protipendadei.

Lucrurile devin din ce în ce mai sordide, iar figura lui Kalman tot mai legendară (nu e sigur nici măcar că mai trăiește), încât în cele din urmă un ultim act de bravură al fetei aruncă totul în aer. Finalul ne-o arată pe Irisz cu o privire de oțel, într-o tranșee plină de ostași zgribuliți: a început măcelul.

Nemes păstrează tehnica din primul film, punând camera mânășă de Matyas Erdely să urmărească îndeaproape odiseea protagonistei, interpretată mai ales din priviri mate și fierbere în suc propriu de revelația filmului, Juli Jakab. Este un nou exemplu de narațiune filmică la persoana I, detaliile decorului fiind încheșate deliberat ca să păstreze câmpul vizual pe ceea ce conțea. Pătrundem tot mai adânc în cancerul interlop care roade această societate pe dinăuntru, alergăm printre chipuri încrâncenate și frumuseți de plastic, asistăm la scene de o violență deloc lipsită de simț estetic (cel mai

bun exemplu ar putea fi momentul în care Irisz ucide, într-o barcă pe Dunăre, un individ abscons care foarte bine ar putea să fie Kalman). Filmul are ritm, tensiune, culoare, tenebre, cere multă atenție, dar o răsplătește din plin. E lung într-adevăr, dar dacă te-a prins nu simți cum trece timpul și nici o scenă nu e în plus în această disecție a unui corp social răvășit de metastaze.

Vlad Ivanov face din nou un rol excelent, un joc cerebral, strâns, un Brill care nu e un erou negativ clasic, ci mai curând un om prins fără scăpare în mașinăria pe care a creat-o. Apare și Levente Molnar, cel născut la Satu Mare, într-o compoziție grotescă a unui vizitii care știe multe și nu spune mai nimic. Remarcăm și două actrițe care impun prin frumusețea lor clasică și jocul inteligent: Evelin Dobos (Zelma, mâna dreaptă a lui Brill) și poloneza Julia Jakubowska (nefericita contesă Redey).

Luxuriant în detalii, cu o tensiune greu de uitat, acest portret al unui holocaust moral pedepsit prin prăbușirea vechii Europe amintește un proverb românesc mereu actual: "pe afară-i vopsit gardul, înăuntru-i leopardul". S-ar potrivi și zilelor noastre.

Spiritul erudit, intuiția, talentul de povestitor, fac din Samuil Micu un mare teoretician, iar opera lui cu exemplificări și extinderi și de luptă în realizarea idealurilor românești, de eliberare națională și unitate, face din Samuil Micu unul din însemnații iluminați români.

PERSONALITĂȚI

Samuil Micu, un luptător pentru dezvoltarea conștiinței naționale

Are o operă impresionantă, desfășurată în domeniul scrierilor istorice, filologice, teologice, pedagogice și filosofice

Samuil Micu s-a născut la 2 noiembrie 1745, în satul Sad și a murit la 13 mai 1808, la Buda. Se trăgea dintr-o familie de preoți, cu origine nobiliară. Unii din înaintașii săi numiți Micula, veniseră de peste munți în Transilvania.

Unchiul său dinspre tată era episcopul Ioan Inochentie – Micu Clain. Primele cunoștințe de carte le capătă la Sad, apoi, se mută la Blaj. În acest vechi centru de cultură, erau două institute (seminarii): Sfânta Treime (cu 20 elevi) și seminarul lui Pavel Aron, episcop, care avea 12 elevi, dar cu timpul ajung la 24. La acest institut își continuă studiile Samuil Micu și după absolvirea lor, îl aflăm călugăr la Mănăstirea Bunei Vestiri (unde spre deosebire de Sf. Treime, oamenii mănăstirii se numeau călugări sau calugărași). În această calitate, Samuil Micu primește numele monahal de Samuil.

După moartea lui Aron, Samuil Micu devine director de studii la Mănăstirea Bunei Vestiri și Seminarul lui Aron (1764), calitate în care rămâne doi ani (1766). Samuil Micu pleacă apoi la Viena (1766), unde face studii la Colegiul "Pazmonian", care era patronat de împărăteasa Maria Tereza. După terminarea studiilor se întoarce la Blaj (1772) și este profesor de etică și matematici. În anul următor, îl însoțește la Viena pe Grigore Maior, fostul său profesor. Il aflăm prefect de studii la Colegiul Sfânta Barbara (1777), unde îl găsește Gheorghe Șincai, ce se întorcea de la Roma (1779).

Samuil Micu scoate la Viena o *Carte de rugăciuni* (1779) și în anul următor (1780), împreună cu Gheorghe Șincai, *Elementa linguae daco-romanae sive valachicae*. Samuil Micu se întoarce la Blaj (1783), unde continuă o asiduă activitate de publicații, dar are și mari disensiuni cu episcopul I. Bob, care nu-i permitea să părăsească ordinul călugăresc. Totuși reușește să primească aprobarea lui I. Bob (19 iunie 1874) și iese din călugărie. În anul următor, cere să fie numit paroh al Sibiului, dar fără rezultat. I. Bob îl transferă (1788) la Alba Iulia. De aici, pleacă la Buda (după anul 1801), unde funcționează ca cenzor și corector al cărților românești ce erau imprimate la tipografia universității. Samuil Micu moare la Buda, la 13 mai 1806.

Operă impresionantă

Samuil Micu are o operă impresionantă, desfășurată în domeniul scrierilor istorice, filologice, teologice și pedagogice, filosofice. Ca toți ideologii Școlii Ardelene, Samuil Micu își desfășura activitatea în a doua jumătate a secolului XVIII-lea, când în condițiile dominației habsburgice asupra Transilvaniei, idealul românesc de căpătâi era dezvoltarea conștiinței naționale, pentru ca pe această bază, să se poată organiza teiminic lupta de eliberare națională. Demonstrarea drepturilor românilor pe plan istoric cerea ca un imperativ argumentul vechimii și continuității autohtonilor, originea lor nobilă latină, unitatea de neam și de limbă. Samuil Micu nu a fost un luptător ca ceilalți corifei ai Școlii Ardelene, dar prin activitatea sa teoretică, prin scrierile și problematica abordată, el devine un luptător de atitudine și prin aceasta și om politic.

Samuil Micu (1745 - 1806)

Recunoaștem în Samuil Micu pe primul vizionar din cadrul triadei ce includea pe Gheorghe Șincai și Petru Maior. Samuil Micu păstrează în ființa sa un element de poezie, care lipsește celorlalți doi. Viziunea sa pentru viitorul nației este dublată de o privire spre trecut de unde extrage elementele bune: smerenia, naivitatea, plăcerea de a povesti cu inima deschisă. Deși istoric, Samuil Micu păstrează mult de la cronicari și, în primul rând, de la Neculce, prezintă asemănări cu stilul dulce și sfătos al acestuia, care degajă o atmosferă de pace și înțelepciune.

Istoria și lucrurile și întâmplările românilor

Samuil Micu scrie în limba română, cu mijloacele unui erudit, principala sa operă istorică *Istoria și lucrurile și întâmplările românilor*, rămasă în manuscris. Lucrarea, de mari proporții, deși ar putea fi socotită și o cronică, are un conținut istoric și pedagogic, educativ. Rolul istoriei este admirabil redat în cuvintele: "...că istoria iaste dascălul tuturor lucrurilor, și bisericești și politicești, că nu numai cu cuvinte, ci și cu pilda adeverează cele ce învață". Samuil aduce în opera sa istorică imbinarea spiritului tradițional cronicăresc și încercarea unei viziuni moderne asupra evenimentelor istorice. Cele patru părți ale Istoriei sale urmăresc redarea originii românilor, istoria domnilor Țării Românești, a domnilor Țării Moldovei

numeroaselor încercări de latinizare a ortografiei. Iar *Elementa linguae* reprezintă una din primele gramatici în spirit latinizant, unde se văd clar tendințele spre radicalizare a ortografiei și gramaticii.

Cât privește aspectele religioase ale operei lui Samuil Micu, dacă *Istoria bisericească a românilor ardeleni* este lucrare de istorie, în schimb, *Teologie dogmatică și moralicească despre taina maslului...*, este o carte de dogmă unde apare clar concepția ecleziastului. La fel, pe filosof în întâlnim în *Metafizica*, iar pe pedagog, în cărțile pentru școală și tălmăcirile din alte limbi.

Spiritul erudit, intuiția, talentul de povestitor, fac din Samuil Micu un mare teoretician, iar opera lui cu exemplificări și extinderi și de luptă în realizarea idealurilor românești, de eliberare națională și unitate, face din Samuil Micu unul din însemnații iluminați români.

Lucrări de referință: *Carte de rugăciuni pentru evlavia homului creștin*, Viena (1779); *Elementa linguae daco-romanae sive valachicae*, în colaborare cu Gheorghe Șincai, Viena (1780); *Propovedanie sau Învățătură la îngropăciunea oamenilor morți*, Blaj (1784); *Biblia adecă dumnezeasca scriptură*, Blaj (1795); *Theologia moralicească*, 2 vol., Blaj (1796); *Loghica*, Buda (1799); *Legile firei. Ithică și Politică sau Filosofia cea lucrătoare, în patru părți împărțită și întru acest chip așezată pre limba românească*, Sibiu (1800); *Filosofia cea lucrătoare a rândueleur dreptului firei*, partea a doua, Sibiu (1801); *Acatist sau carte cu multe rugăciuni pentru evlavia fieștecărui creștin*, Sibiu (1801); *Theologie dogmatică și moralicească*, Blaj (1801); *Istoria, lucrurile și întâmplările românilor* (mss. Publicat fragmentar); *Istoria bisericească*, 2 vol., tipărită fragmentar de Timotei Cipariu în *Acte și fragmente* (1855); *Historia Daco-Romanorum sive Valachorum*, tipărită fragmentar de August Treboniu Laurian în *Instrucțiunea publică* (1861); *Scurtă cunoștință a istorii românilor*, introducere și îngrijirea ediției de C. Câmpeanu, Buc. (1963), în original *Brevis Notitia Historiae Valachorum ab origine gentis usque Seculum XVIII*; *Scrieri filozofice*, studiu introductiv și ed. critică de Pompiliu Teodor și Dumitru Ghișe, Buc. (1966). Alte lucrări de istorie a bisericii: *Istoria bisericească universală pe scurt*; *Istoria împărțirii între biserica răsăriteană și a apusului*; *Istoria Conciliului de la Florența*.

Lucrări destinate uzului școlii: *Metafizica*, *Aritmetica*, *Viața și faptele lui Isopu*.

Traduceri din: Fleury, *Istoria bisericească universală (sec. I - IV)* în patru tomuri; Mormantel, *Belisariu*.

Ing. Mircea Pîrlea,
Biblioteca Județeană Satu Mare

Bibliografie:

Duicu, Serafim: *Pe urmele lui Samuil Micu*, București, Editura Sport-Turism, 1986
***** : *Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului*, Volumul II G - O, București, Editura Geneze, 2000

Seminarul Teologic de la Blaj s-a înființat în 12 decembrie 1781

Sub păstoria episcopului Grigore Maior, prin decretul aulic din 12 decembrie 1781, s-a unificat seminarul lui Aron din mănăstirea „Buna Vestire”, cu cel din mănăstirea „Sfânta Treime” formând Seminarul Teologic, devenit mai târziu Academia de Teologie din Blaj, existentă până în anul 1948. Facultatea de Teologie a Academiei din Blaj a fost singura instituție teologică română unită de grad universitar din Provincia Mitropolitană de Alba Iulia și Făgăraș care acorda titlul de licențiat în teologie.

Învățământul teologic superior, în mod deosebit cel pastoral, are o lungă tradiție în Biserica Română Unită cu Roma Greco-Catolică. Primele instituții de învățământ teologic sistematic în limba română au fost întemeiate de ierarhii greco-catolici încă de la jumătatea secolului al XVIII-lea.

Seminarii unificate în 1781

La 18 octombrie 1754 episcopul greco-catolic Petru Pavel Aron a deschis la Blaj trei școli sistematice românești, între care și Seminarul din Mănăstirea Sfintei Treimi. Întrucât la această instituție de învățământ se puteau înscrie și persoane care nu doreau să urmeze neapărat o carieră clericală, episcopul Petru Pavel Aron a înființat în 1760 tot la Blaj un nou Seminar în Mănăstirea Bunei Vestiri, destinat formării exclusive a tinerilor călugări și a tinerilor care doreau să devină preoți. Aceste două seminarii vor fi unificate în anul 1781 de episcopul Grigorie Maior. Seminarul eparhial a fost desființat temporar în urma măsurilor reformiste ale împăratului Iosif al II-lea care prin Decretul din 25 martie 1783 a creat Seminariile centrale din Eger și Lviv, desființându-le pe cele diecezan; ca urmare, studenții blăjeni au fost trimiși la Seminarul central din Lviv (Ucraina) începând cu anul 1784. Împăratul Leopold al II-lea a retractat o parte a măsurilor iosefine, inclusiv cele legate de învățământul teologic greco-catolic prin Decretul din 20 mai 1790. Astfel, în 1791 se redeschide Seminarul diecezan din Blaj care, după 1854, devine arhidiecezan. În perioada interbelică Seminarul din Blaj devine Academie Teologică, primind în 12 august 1932 din partea Ministerului Instrucțiunii dreptul de a acorda licența în teologie, adică o diplomă universitară recunoscută de Statul Român.

Timp de două secole, învățământul teologic greco-catolic din Blaj și-a câștigat un prestigiu imens prin contribuția pe care profesorii și studenții săi și-au adus-o la formarea culturii românești moderne. Corifeii Școlii Ardelene - Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior -, generația de la 1848 - Simion Bărnuțiu, George Barițiu și Timotei Cipariu -, generația celor care s-au apropiat de anul 1918 - Augustin Bunea, Alexandru Grama, Ioan Micu Moldovan, Vasile Suciu și mulți alții, au scris pagini esențiale în devenirea spirituală, națională și culturală a neamului nostru.

Preoți în temnițe

După instaurarea regimului comunist în România, Biserica Română Unită a fost scoasă în afara legii prin Decretul 358/1948. De aceeași soartă a avut parte și Academia Teologică din Blaj: instituția a fost desființată iar preoții profesori au intrat în temnițele comuniste. Cu toate acestea, în perioada 1950-1989, Biserica Română Unită s-a reorganizat în „catacombe”, reușind chiar să pună bazele unui sistem secret și eficient pentru formarea unei noi generații de preoți. Candidații la preoție urmau astfel o perioadă serioasă de studii, fiind îndrumați de episcopii eliberați din închisoare și de foștii profesori ai Academiei Teologice.

Victoria și David Beckham au sărbătorit 20 de ani de căsnicie

Victoria și David Beckham aniversază 20 de ani de căsnicie, iar cei patru copii ai lor s-au întrecut în mesaje emoționante.

Victoria și David s-au căsătorit în 1999, la Luttrellstown Castle, în Irlanda. The Sun a scris despre eveniment că „în timpul ceremoniei, cei doi au stat pe tronuri în timp ce și-au rostit jurămintele, iar amândoi au optat pentru ținute complet albe.” Cuplul a vândut imaginile de la nuntă publicației OK! magazine pentru 1.4 milioane de dolari.

20 de ani mai târziu, familia Beckham este formată din șase membri. Pentru a marca această zi specială, Victoria a postat pe Instagram mai multe imagini de la nuntă, cu descrierea: „Astăzi se împlinesc 20 de ani. Te iubesc atât de mult @davidbeckham.”

David a postat, de asemenea, un mesaj aniversar, alături de câteva fotografii cu soția lui. „WOW 20 de ani, uite ce am creat împreună. Te iubesc atât de mult @victoriabeckham @brooklynbeckham @romeobeckham @cruzbeckham #HarperSeven”, a scris fostul jucător de fotbal.

Între timp, fiul lor cel mare, Brooklyn, a postat o fotografie cu părinții lui, scriind: „Aniversare fericită mama și tata, vă iubesc atât de mult. Să aveți o zi incredibilă.”

Romeo Beckham le-a transmis un mesaj părinților lui pe aceeași rețea socială: „Aniversare fericită celor mai buni părinți. Vă iubesc foarte mult.”

Cruz le-a urat Victoriei și lui David aniversare fericită „celor mai incredibili părinți, însemnați totul pentru mine.”

Vă iubesc foarte mult, nici nu aveți idee. Vă mulțumesc pentru toate momentele incredibile pe care le-am avut.”

Și deși Harper nu are încă un cont de Instagram, David Beckham le-a arătat fanilor săi pe Instagram Story felicitarea primită din partea tuturor copiilor.

Între David și Victoria Beckham a fost dragoste la prima vedere

Prima oară când s-au observat (în 1997) a fost după un meci al echipei la care juca David în acea vreme, Manchester United, în lounge-ul echipei în care se afla, prin coincidență, și Victoria (Adams, la acel moment) împreună cu trupa din care făcea parte, Spice

Girls. David Beckham nu devenise încă cunoscut, Victoria fiind mai celebră decât el pe atunci, însă asta nu l-a oprit pe fotbalist să îi ceară numărul de telefon, pe care cântăreața i l-a scris pe un bilet de avion Londra - Manchester.

Amândoi se știau de dinainte, însă nu mai avuseseră niciun contact până atunci.

De fapt, se pare că David îi spusese unui coechipier de-al său (care i-a devenit cavaler de onoare la nuntă) că își dorește să o ceară de soție pe Victoria,

când se uitau la un videoclip Spice Girls.

A sunat-o a doua zi după ce i-a cerut numărul și și-au început relația imediat. În 1999, la doar doi ani după ce s-au cunoscut, s-a născut primul lor fiu, Brooklyn.

Brad Pitt vorbește despre industria de la Hollywood și despre posibilitatea de a renunța la cariera sa

În ultimii ani, Brad Pitt, unul dintre cei mai apreciați actori de la Hollywood, nu a mai jucat în nicio producție, alegând să se implice mai mult în producție și, totodată, să se implice în viața familiei sale.

Anul acesta însă el va putea fi urmărit din nou pe marile ecrane în mult așteptatul film realizat de Quentin Tarantino, Once Upon a Time In Hollywood. Cu această ocazie, Brad Pitt a oferit un nou interviu pentru GQ Australia, actorul dezvăluind mai multe informații despre planurile sale de viitor.

„Sunt în spatele camerei în partea de producție și îmi place mult asta. Dar încep să fac mai puține. Chiar cred că este un joc al bărbaților mai tineri - nu că nu ar exista suficiente roluri importante pentru bărbați mai în vârstă - dar simt, jocul în sine, se va schimba natural. Va fi o selecție naturală”, a declarat Brad Pitt.

Actorul a vorbit și despre serviciile de streaming precum Netflix (disponibil și în România) și Hulu, Brad Pitt dezvăluind că este curios care va fi viitorul filmului.

„Chiar apreciez serviciile de streaming deoarece vedem din ce în ce mai

multe proiecte de calitate. Vedem mai mulți scenariști și regizori și actori care primesc o șansă. Arată cât de multe persoane talentate există. Îmi place să cred că există loc pentru amândouă.”

Brad Pitt joacă alături de Leonardo DiCaprio și Margot Robbie în In Once Upon a Time In Hollywood, iar actorul a vorbit și despre relația lui cu Leonardo:

„Am apărut cumva în același timp.

Este acest tip care oferă atât de multe și chiar se luptă, așa că știi că este distractiv să poți juca alături de un asemenea actor. Și pur și simplu ne distrăm.”

El a explicat și motivul pentru care a acceptat să joace în acest film: „Ei bine, ceea ce m-a atras, și ceea ce ne atrage pe noi toți, este să lucrăm cu Quentin. El este o voce originală în film și platourile lui de filmare sunt pline de entuziasm. De asta suntem aici.”

Melania Trump are statuie în orașul natal

Unii localnici susțin că statuia ce o întrușează pe Melania Trump arată precum personajul animat Smurfette, în timp ce alții au asemănat-o cu o sperietoare de ciori.

Melania Trump, Prima Doamnă a Americii, a fost omagiată în țara ei natală, Slovenia, cu o statuie ce o reprezintă și care a fost amplasată în orașul Sevnica, unde aceasta a copilărit. Însă nu toți localnicii și nici cei care au văzut imagini cu statuia nu au fost prea mulțumiți de cum arată aceasta.

Statuia realizată manual din lemn a fost dezvăluită publicului în urmă cu câteva zile și o reprezintă pe Melania Trump pozând în timp ce îi salută pe cei din jur, în celebrul costum Ralph Lauren pe care l-a purtat în 2017 la investitura soțului ei în funcția de Președinte al Americii.

Statuia a fost comisionată de artistul american Brad Downey și creată de Ales „Maxi” Zupvec, un artist local. Bineînțeles, părerea localnicilor cu privire la statuie sunt împărțite. „Sculptorul a lucrat mult timp la statuie”, a

spus un localnic pentru Reuters. „Și ea nu arată deloc atât de frumoasă precum este în realitate”. Alți localnici au spus că statuia este o „rușine” și au asemănat-o cu personajul animat Smurfette sau chiar cu o „sperietoare de ciori”.